

Provinciale Staten van de Provincie Zeeland
t.a.v. de Voorzitter
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Ondernemingsplannen ZEH en Evides 2025 en begroting GBE Aqua 2024-2029	552158		

Middelburg, 28 januari 2025

Geachte voorzitter,

Op 12 december 2024 vond de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) ZEH N.V. plaats. In deze vergadering is door de aandeelhouders het "Ondernemingsplan ZEH NV 2025" goedgekeurd. Conform de door uw Staten vastgestelde beleidsnota verbonden partijen ontvangt u bijgevoegd het ondernemingsplan ter kennisname (**bijlage 1**).

Op 29 november 2024 vond de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) Evides N.V. plaats. In deze vergadering is door de directeur van GBE Aqua B.V. het "Ondernemingsplan Evides NV 2025" goedgekeurd. De directeur is hiertoe door de aandeelhouders van GBE Aqua gemachtigd in de AvA van GBE Aqua op 28 november jl. Hierbij ontvang u een samenvatting van het ondernemingsplan ter kennisname (**bijlage 2**).

1. Ondernemingsplan ZEH N.V. 2025

Na het zeer turbulente 2022 was er meer stabiliteit in het jaar 2023 en dit heeft zich ook doorgezet in 2024. De prijzen zijn gestabiliseerd op een niveau van tussen de 70 en 90 euro per MWh. Dit is weliswaar lager dan de afgelopen jaren maar is nog wel een niveau waar de kerncentrale, als belangrijkste actief van ZEH, een goede winstgevendheid op laat zien. Ook naar de toekomst verwachten de markten een continuering van deze ontwikkeling met prijzen die binnen deze bandbreedte blijven. Gezien de spanningen elders in de wereld kan deze situatie ook weer snel veranderen.

Financieel

De financiële resultaten van ZEH worden gedreven door enerzijds de ontwikkeling van de elektriciteitsprijzen voor wat betreft de resultaten van de kerncentrale en anderzijds de ontwikkeling van de rentestanden met betrekking tot het resultaat op het vermogen onder beheer. De elektriciteitsprijzen worden op zichzelf weer sterk beïnvloed door met name de gasprijzen. Hogere gasprijzen hebben tot gevolg dat een gascentrale pas wordt ingezet als ook de elektriciteitsprijzen hoog zijn. Kortom, hoge gasprijzen leiden tot hoge elektriciteitsprijzen. De gasprijzen zijn, na de piek in augustus 2022, sterk gedaald, waardoor momenteel de daadwerkelijk geproduceerde elektriciteit, die nog niet vooruit verkocht was, voor prijzen worden verkocht die rond de € 75 per MWh liggen.

Verwachte resultaten

ZEH verwacht een verbetering van de resultaten voor het jaar 2025 ten opzichte van 2024. De voornaamste redenen hiervoor zijn een iets hogere elektriciteitsprijs, in combinatie met het

aflopen van een oude reeds vooruit verkochte positie (tegen lage prijzen). Deze positie liep nog tot en met 2024. Daarnaast verwacht ZEH een kortere stop voor onderhoud van de kerncentrale. Omdat in 2024 een vijfjaarlijkse en een tienjaarlijkse onderhoudsstop samen kwamen, is de centrale in 2024 langere tijd niet beschikbaar geweest. Dit zal naar verwachting niet het geval zijn in 2025. Daarnaast zal de rente die ZEH in 2025 over haar beleggingen ontvangt naar verwachting iets lager zijn dan ze in 2024 realiseren. Dit in combinatie met een afgenomen liquiditeitspositie (i.v.m. het uitkeerde dividend in 2024) leidt dit tot lagere financiële baten.

Dividend

Het uitgangspunt van het huidige dividendbeleid is dat de overliquiditeit, met name ontstaan uit de diverse verkooptrajecten, geleidelijk kan worden uitgekeerd aan de aandeelhouders. Dit kan niet in één keer plaatsvinden, omdat te allen tijde met de situatie moet kunnen worden omgegaan van een onverwachte vroegtijdige sluiting dan wel (langdurige) buitenbedrijfstelling van de kerncentrale. Als gevolg van met name relatief hoge inflatie loopt de verplichting bij vroegtijdige sluiting van de kerncentrale op terwijl het verstrijken van de tijd deze verplichting weer verlaagt

Over 2024 is er bedrag uitgekeerd van € 239,5 mln. aan de Provincie Zeeland. Voor de jaren daarna is de volgende dividendverwachting opgenomen in het ondernemingsplan:

Jaartal (uitkering over een jaar eerder)	Dividendbedrag (totaal voor alle aandeelhouders, 50% voor Provincie Zeeland)
2025	€ 110 mln.
2026	€ 175 mln.
2027	€ 155 mln.

Dit zijn de inschattingen op basis van de nu geldende energieprijzen en indicaties. De bedragen kunnen in werkelijkheid nog afwijken. Het dividend van ZEH wordt niet op voorhand in de Provinciale begroting ingerekend waarmee afwijkingen ook geen effect hebben op onze begroting.

Afdoen toezegging

Op 29 november is door gedeputeerde Van der Velde de volgende toezegging gedaan in de commissie bestuur: 'Ik zal ZEH vragen om voor de volgende dividenduitkering een stevige onderbouwing aan te leveren over de benodigde hoogte van het bedrag dat ZEH in reserve wil houden.' Gedeputeerde Van der Velde heeft hiervoor aandacht gevraagd aan de directeur van ZEH tijdens de AvA op 12 december 2024. Door ZEH is toegezegd om een notitie te maken over de uitgangspunten en hoe het dividendbedrag tot stand is gekomen. Deze notitie wordt na de AvA van 11 juni 2025, waarin ook besloten wordt over de dividenduitkering, aan u toegezonden. We beschouwen de toezegging hiermee als afgedaan.

2. Ondernemingsplan Evides 2025 en begroting GBE Aqua 2024-2029

Hoger doel, missie, visie en kernwaarde

Het hogere doel wat Evides heeft geformuleerd is als volgt: 'Samen maken we water waardevol voor een duurzame toekomst'. De nieuwe strategische koers heeft een horizon tot 2029. Om dit in de praktijk te brengen richt Evides zich van 2025 tot 2029 op drie strategische thema's:

1. We bedienen klanten met duurzame waterdiensten op maat;
2. We leveren water, altijd en van betrouwbare kwaliteit;
3. We zijn aantrekkelijk voor iedereen die bij en met ons werkt.

Tariefontwikkeling

In de begroting 2025 is een verhoging van de drinkwatertarieven van 17,7% opgenomen. Voor een gemiddeld huishouden komt de verhoging neer op ongeveer € 2,85 excl. BTW per maand. Naast de investeringsopgave is in de tariefsverhoging rekening gehouden met de optimale benutting van de toegestane vermogenskostenvoet (WACC) voor de nieuwe reguleringsperiode 2025-2027 welke gesteld is op 4,32% (2022-2024: 2,95%). De volledige

benutting van het toegestane rendement is volgens Evides noodzakelijk ter financiering van het meerjarige investeringsprogramma inclusief de toegenomen financieringslasten.

Evides geeft aan dat ondanks deze tariefontwikkeling, de hiermee gepaard gaande winstgroei en de stabiele dividendlijn, de financiële ratio's in de meerjarenprognose onder druk blijven staan door de toenemende investeringsuitgaven. Desalniettemin zal Evides zich onverminderd inzetten voor behoud van de huidige kredietwaardigheid om aantrekkelijk te blijven voor financiers en ter voorkoming van hogere financieringslasten. Deze tariefstijging ligt daarmee ook binnen de kaders van de aandeelhoudersstrategie, zoals door u vastgesteld op 13 december 2024.

In overeenstemming met de Drinkwaterwet dient Evides kostendekkende tarieven in rekening te brengen. Dit houdt in dat de tarieven die drinkwaterbedrijven hanteren gebaseerd moeten zijn op de werkelijke kosten die gepaard gaan met de levering van drinkwater. Dit omvat niet alleen de productie en distributie, maar ook investeringen in infrastructuur en financieringskosten.

Resultaatontwikkeling

Voor 2025 is het begrote nettoresultaat van Evides Drinkwater € 15,4 miljoen hoger dan het geprognosticeerde resultaat voor 2024. Deze stijging is gelegen in de optimale benutting van de hogere WACC bij aanvang van de nieuwe reguleringsperiode per 2025.

Het resultaat van Evides Industriewater neemt in 2025 ten opzichte van de prognose 2024 af met € 7,6 miljoen, met name vanwege relatief hoge éénmalige transactieresultaten in 2024 bij oplevering van maatwerkinstallaties voor Industriewaterklanten.

De nettowinst van Evides laat onder invloed van incidentele transactieresultaten in verband met de oplevering van enkele maatwerkinstallaties aan Industriewaterklanten in 2025, 2026 en 2027 een schommelend beeld zien. Genormaliseerd voor deze effecten laat het nettoresultaat een stijgende lijn zien van € 55,5 miljoen in 2025, € 62,5 miljoen in 2026 en € 64,1 miljoen in 2027.

Investerings- en onderzoeksprogramma

Om de leveringszekerheid te garanderen voert Evides regulier onderhoud uit en investeert zij de komende vijf jaar jaarlijks tussen € 180 miljoen en € 230 miljoen in haar assets. Zo kan Evides de uitdagingen aan van klimaatverandering, vervuiling, een stijgende watervraag en cyber security.

Voor 2025 verwacht Evides € 183,7 miljoen te investeren in lopende en toekomstige projecten, afhankelijk van externe factoren zoals vergunning trajecten, capaciteit bij aannemers en samenloop met werkzaamheden van andere netbeheerders. Belangrijke projecten zijn het vergroten van de capaciteit in het zuidelijke deel van het Biesbosch-systeem, de toekomstbestendigheid van de levering in Midden-Zeeland en het werk aan de oppervlaktewaterzuivering Baanhoek Dordrecht. Daarnaast investeert Evides doorlopend in verdere digitalisering en bescherming tegen cyber security-risico's.

Gewijzigde prognose op basis van ondernemingsplan Evides

Tijdens de AvA van Evides op 29 november 2024 is er ook een besluit genomen over het interim dividend over 2024. Conform het ondernemingsplan 2024 is dit bedrag vastgesteld op € 10,5 miljoen, waarvan € 5,25 miljoen respectievelijk voor GBE Aqua en GBE. Dit komt neer op een pro rata aanspraak voor de Provincie Zeeland van 50,051% zijnde € 2.627.677. In totaal is er door Evides in 2024 een bedrag van € 5,25 mln. aan dividend uitgekeerd.

Voor het jaar 2025 is de dividendprognose iets naar beneden bijgesteld. Van gemiddeld € 12,5 miljoen naar gemiddeld € 12 miljoen voor alle aandeelhouders. Deze prognose blijft stabiel op € 12 miljoen per jaar voor de zichtperiode tot en met 2029. Voor de Provincie Zeeland betekent dit een jaarlijks dividendbedrag van ongeveer € 3 miljoen per jaar.

Tijdens de AvA van GBE Aqua op 28 november is ook de begroting van GBE Aqua 2024-2029 vastgesteld. Deze begroting is opgenomen in **bijlage 3**. GBE Aqua heeft in 2024 de lening ter verkrijging van de aandelen Evides volledig afgelost. Omdat de lening sinds het

afsluiten ervan meer waard was geworden voor de bank heeft GBE Aqua de marktwaarde van de lening uitgekeerd gekregen. Het bedrag wat GBE Aqua hiervoor heeft ontvangen betreft € 5,9 mln. In het najaar van 2024 heeft GBE Aqua daarom een extra uitkering gedaan aan de Provincie Zeeland van € 2,4 mln. Aflossing van de lening heeft ook tot gevolg dat de garantstelling van de Provincie Zeeland is komen te vervallen maar ook dat GBE Aqua geen rente inkomsten meer ontvangt over deze lening in verband met de negatieve rente.

Voor de Provinciale begroting betekent dit per saldo een negatief effect voor de budgettaire ruimte van ongeveer € 1,5 mln. in 2025, € 145.226 in 2026 en rond de € 26.000 voor de jaren daarna.

Afdoen toezegging

Op 13 december 2024 is de aandeelhoudersstrategie Evides behandeld in Provinciale Staten. Gedeputeerde van der Velde heeft in deze commissie de volgende toezegging gedaan: 'Ik zal aandacht blijven houden voor de balans tussen benodigde investeringen en uitkering van dividend.' Evides keert voornamelijk dividend uit vanuit haar industriewateractiviteiten. Bij deze activiteiten hoort voor de aandeelhouders ook een bepaald risicoprofiel. In de aandeelhoudersstrategie is hierover het volgende opgenomen: 'De aandeelhouders verwachten van deze industriewateractiviteiten een stabiel dividend dat passend is bij het risicoprofiel van deze activiteiten.' Enerzijds moet er voor Evides voldoende ruimte zijn om benodigde investeringen te doen en anderzijds moeten aandeelhouders voor hun risicokapitaal ook een bepaald rendement ontvangen. Dit is als zodanig geborgd in de aandeelhoudersstrategie van Evides. We beschouwen de toezeggingen hiermee als afgedaan.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,

H.M. de Jonge
voorzitter

drs. M.C.J. Franken
Secretaris-algemeen directeur

1. Ondernemingsplan ZEH 2025
2. Samenvatting ondernemingsplan Evides 2025
3. Begroting GBE Aqua 2024-2029
4. Toelichting begroting 2024-2029 GBE Aqua

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.